

Rândul 6

1. Aproximați integrala, folosind cuadratura gaussiană cu $n = 3$ (8p). Aflați eroarea comparând cu valoarea exactă rezultată din calculul integralei (2p).

$$\int_{-1}^1 (3x^2 + 2x) dx = (x^3 + x^2) \Big|_{-1}^1 = 1 + 1 + 1 - 1 = 2$$

$$\begin{aligned} \int_{-1}^1 f(x) dx &= \frac{5}{9} f\left(-\sqrt{\frac{3}{5}}\right) + \frac{8}{9} f(0) + \frac{5}{9} f\left(\sqrt{\frac{3}{5}}\right) = \\ &= \frac{5}{9} \left(3 \cdot \frac{3}{5} - 2 \sqrt{\frac{3}{5}} + 3 \cdot \frac{3}{5} + 2 \sqrt{\frac{3}{5}} \right) + \frac{8}{9} \cdot 0 = \\ &= \frac{5}{9} \cdot \frac{18}{5} = 2 \end{aligned}$$

$$e = 2 - 2 = 0$$

$$t = \frac{(2x - a - b)}{b - a} \Rightarrow \int_a^b f(x) dx = \int_{-1}^1 f\left(\frac{(b-a)t + a + b}{2}\right) \cdot \frac{b-a}{2} dt$$

2. Folosiți separarea variabilelor pentru a găsi soluția PVI dată prin $y(0) = 1$ și ecuația diferențială de mai jos (4p). Aplicați metoda mijlocului cu pasul $h = 1/2$ pentru această PVI pe intervalul $[0, 1]$ (4p). Găsiți eroarea în $t = 1$ comparând cu soluția corectă (2p).

$$y' = t^2 y.$$

$$y' = t^2 y$$

$$\frac{1}{y} dy = t^2 dt \quad | \int \Rightarrow \ln y = \frac{t^3}{3} + C$$

$$y = e^{\frac{t^3}{3} + C}$$

$$\Rightarrow y(0) = 1 \Rightarrow e^C = 1 \Rightarrow C = 0$$

$$\Rightarrow y(t) = e^{\frac{t^3}{3}}$$

$$[0, 1] \quad h = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow t_0 = 0, t_1 = \frac{1}{2}, t_2 = 1$$

$$f(t_i, w_i) = t_i^2 w_i$$

Algoritmul 1 (Metoda mijlocului)

$$w_0 = y_0$$

$$w_{i+1} = w_i + hf\left(t_i + \frac{h}{2}, w_i + \frac{h}{2}f(t_i, w_i)\right). \quad (4)$$

$$w_0 = y(0) = 1$$

$$w_1 = 1 + \frac{1}{2} f\left(0 + \frac{1}{4}, 1 + \frac{1}{4} f(0, 1)\right) =$$

$$= 1 + \frac{1}{2} f\left(\frac{1}{4}, 1 + \frac{1}{4}(0^2 \cdot 1)\right) = 1 + \frac{1}{2} f\left(\frac{1}{4}, 1\right) = 1 + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{16} \cdot 1 =$$

$$= 1 + \frac{1}{32} = \frac{33}{32}$$

$$w_2 = \frac{33}{32} + \frac{1}{2} f\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4}, \frac{33}{32} + \frac{1}{4} f\left(\frac{1}{2}, \frac{33}{32}\right)\right)$$

→ calcule

$$\text{eroare} = |w_3 - y(1)|$$

3. Găsiți soluția PVI dată prin $y(0) = 0$ și ecuația diferențială liniară de ordinul întâi de mai jos (4p). Aplicați metoda Adams-Moulton cu doi pași cu pasul $h = 1/2$ pentru această PVI pe intervalul $[0, 1]$ (4p). Folosiți metoda trapezului implicită pentru a determina w_1 . Găsiți eroarea în $t = 1$ comparând cu soluția corectă (2p).

$$y' = -2y + 4t.$$

$$y' = -2y + 4t \quad y(t) = -2 \quad h(t) = 4t \quad \left(\frac{e^{2t}}{2}\right)'$$

$$\Rightarrow y(t) = e^{-2t} \int e^{2t} 4t dt = e^{-2t} \int e^{2t} 4t dt =$$

$$= e^{-2t} \left(\frac{e^{2t}}{2} \cdot 4t - \int \frac{e^{2t}}{2} \cdot 4 dt \right) =$$

$$= e^{-2t} \left(2e^{2t} t - 2 \cdot \frac{e^{2t}}{2} + C \right) =$$

$$= 2t - 1 + e^{-2t} \cdot C$$

$$y(0) = 0 \Rightarrow -1 + C = 0 \Rightarrow C = 1$$

$$y(t) = e^{-2t} + 2t$$

Algoritmul 8 (Metoda Adams-Moulton cu doi pași (de ordinul trei))

$$w_{i+1} = w_i + \frac{h}{12} [5f_{i+1} + 8f_i - f_{i-1}]. \quad (45)$$

$$h = \frac{1}{2} \Rightarrow t_0 = 0 \quad t_1 = \frac{1}{2} \quad t_2 = 1$$

Algoritmul 7 (Metoda trapezului implicită (de ordinul doi))

$$w_{i+1} = w_i + \frac{h}{2} [f_{i+1} + f_i]. \quad (44)$$

$$w_0 = y_0 = 0$$

$$y' = -2y + 4t$$

$$w_1 = 0 + \frac{1}{4} [f(t_1, w_1) + f(t_0, w_0)] =$$

$$= \frac{1}{4} [-2w_1 + 4t_1 - 2w_0 + 4t_0] =$$

$$= -\frac{1}{2} w_1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cdot 0 + 0 = -\frac{1}{2} w_1 + \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2} w_1 = \frac{1}{2} \Rightarrow w_1 = \frac{1}{3}$$

$$w_2 = w_1 + \frac{h}{12} [5f(t_2, w_2) + 8f(t_1, w_1) - f(t_0, w_0)] =$$

→ calcule

$$\text{eroare} = |w_2 - y(1)|$$

4. Calculați TFD (4p) pentru a găsi cea mai bună aproximare în sensul celor mai mici pătrate de ordinul 3 pentru datele din tabel, folosind funcțiile de bază 1, $\cos 2\pi t$, și $\sin 2\pi t$ (6p).

t	y
0	-1
1/4	1
1/2	-1
3/4	1
1	-1

Definiția 1

Transformata Fourier Discretă (TFD) a lui $x = [x_0, \dots, x_{n-1}]^T$ este vectorul n -dimensional $y = [y_0, \dots, y_{n-1}]^T$, unde $\omega = e^{-i2\pi/n}$ și

$$y_k = \frac{1}{\sqrt{n}} \sum_{j=0}^{n-1} x_j \omega^{jk}. \quad (7)$$

$$\omega = e^{-i \frac{2\pi}{n}} = e^{-i \frac{\pi}{2}} = -i$$

$$y = \frac{1}{\sqrt{n}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & \omega & \omega^2 & \omega^3 \\ 1 & \omega^2 & \omega^4 & \omega^6 \\ 1 & \omega^3 & \omega^6 & \omega^9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -i & -1 & i \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & i & -1 & -i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$a_0 = a_1 = a_3 = 0$$

$$a_2 = -2$$

$$b_0 = b_1 = b_2 = b_3 = 0$$

Corolarul 1

Pentru un întreg par n , fie $t_j = c + j(d-c)/n$ pentru $j = 0, \dots, n-1$, și fie $x = [x_0, \dots, x_{n-1}]^T$ un vector de n numere reale. Definim $[a_0, \dots, a_{n-1}]^T + [b_0, \dots, b_{n-1}]^T i = F_n x$, unde F_n este Transformata Fourier Discretă. Atunci funcția

$$P_n(t) = \frac{a_0}{\sqrt{n}} + \frac{2}{\sqrt{n}} \sum_{k=1}^{n/2-1} \left(a_k \cos \frac{2k\pi(t-c)}{d-c} - b_k \sin \frac{2k\pi(t-c)}{d-c} \right) + \frac{a_{n/2}}{\sqrt{n}} \cos \frac{n\pi(t-c)}{d-c} \quad (18)$$

satisface $P_n(t_j) = x_j$ pentru $j = 0, \dots, n-1$.

Teorema 3 (Teorema interpolării prin funcții ortogonale)

Fie $f_0(t), \dots, f_{n-1}(t)$ funcții de t și t_0, \dots, t_{n-1} numere reale. Presupunem că matricea $n \times n$

$$A = \begin{bmatrix} f_0(t_0) & f_0(t_1) & \dots & f_0(t_{n-1}) \\ f_1(t_0) & f_1(t_1) & \dots & f_1(t_{n-1}) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ f_{n-1}(t_0) & f_{n-1}(t_1) & \dots & f_{n-1}(t_{n-1}) \end{bmatrix} \quad (22)$$

este o matrice reală $n \times n$ ortogonală. Dacă $y = Ax$, funcția

$$F(t) = \sum_{k=0}^{n-1} y_k f_k(t)$$

interpolează $(t_0, x_0), \dots, (t_{n-1}, x_{n-1})$, și anume $F(t_j) = x_j$ pentru $j = 0, \dots, n-1$.

$$[c, d] = [0, 1]$$

$$t_j = 0 + j \frac{1-0}{4}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -i & -1 & i \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & i & -1 & -i \end{bmatrix}$$

$$y = A \cdot x$$

5. Găsiți TCD-2D a matricii X (4p), și găsiți funcția de interpolare corespunzătoare $P_n(s, t)$ pentru punctele (i, j, x_{ij}) , $i, j = 0, \dots, n-1$ (6p).

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}.$$

$$Y = \begin{bmatrix} a & a & a & a \\ b & c & -c & -b \\ a & -a & -a & a \\ c & -b & b & -c \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c & c \\ a & c & -a & -b \\ a & -c & -a & b \\ a & -b & a & -c \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 4a & 0 & -4a & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c & c \\ a & c & -a & -b \\ a & -c & -a & b \\ a & -b & a & -c \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 4ab + 4ac & 8a^2 & 4ac - 4ab \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Teorema 3 (Teorema de interpolare a TCD-2D)

Fie $X = (x_{ij})$ o matrice de n^2 numere reale. Fie $Y = (y_{kl})$ Transformata Cosinus Discretă bi-dimensională a lui X . Definim $a_0 = 1/\sqrt{2}$ și $a_k = 1$ pentru $k > 0$. Atunci funcția reală

$$P_n(s, t) = \frac{2}{n} \sum_{k=0}^{n-1} \sum_{l=0}^{n-1} y_{kl} a_k a_l \cos \frac{k(2s+1)\pi}{2n} \cos \frac{l(2t+1)\pi}{2n}$$

satisface $P_n(i, j) = x_{ij}$, pentru $i, j = 0, \dots, n-1$.

$$P_m(s, t) = \frac{1}{2} \sum_{h=0}^3 \sum_{l=0}^3 y_{hl} a_h a_l \cos \frac{h(2s+1)\pi}{8} \cos \frac{l(2t+1)\pi}{8}$$

→ calcule

6. Fie $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}$. Găsiți valorile proprii și vectorii proprii ai lui A (4p). Aplicați un pas din iterația de putere inversă cu vectorul inițial $x_0 = [1, 1]^T$ și deplasarea $s = -2$ (6p). Decideți la care valoare proprie va converge iterația de putere inversă.

$$\begin{vmatrix} 1-\lambda & 3 \\ 2 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 2 - 3\lambda + \lambda^2 - 6 = \lambda^2 - 3\lambda - 4 = 0$$

$$(\lambda - 4)(\lambda + 1) = 0$$

$$\lambda_1 = 4$$

$$\lambda_2 = -1$$

$$6 \cdot 1 \rightarrow \frac{1}{6} \textcircled{1} \rightarrow -1 + 2 = 1 \rightarrow 1 \text{ (inversă)}$$

$$\lambda_1 = 4$$

$$s = \frac{1}{4} - \frac{1}{6}$$

$$\begin{pmatrix} -3 & 3 & | & 0 \\ 2 & -2 & | & 0 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow$$

$$-a + b = 0$$

$$b = \alpha \in \mathbb{R} \Rightarrow a = \alpha \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow \text{v.p.p. 1} = [1, 1]^T \quad [\alpha, \alpha], \alpha \neq 0$$

$$\lambda_2 = -1$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 3 & | & 0 \\ 2 & 3 & | & 0 \end{pmatrix}$$

$$2a + 3b = 0$$

$$b = \alpha, \alpha \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow a = -\frac{3\alpha}{2}$$

$$\Rightarrow \text{v.p.p. 2} = [-\frac{3}{2}, 1]^T$$

Algoritmul 3 (Iterația de putere inversă)

Dându-se vectorul inițial x_0 și deplasarea s
for $j = 1, 2, 3, \dots$

$$u_{j-1} = x_{j-1} / \|x_{j-1}\|_2$$

$$\text{Rezolvăm } (A - sI)x_j = u_{j-1}$$

$$\lambda_j = u_{j-1}^T x_j$$

end

$$u_j = x_j / \|x_j\|_2$$

$$[1, 1]^T$$

$$b = -2$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = A$$

$$j=1$$

$$u_0 = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 3 & 3 \\ 2 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_{10} \\ x_{11} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} x_{10} + x_{11} = \frac{1}{3\sqrt{2}} \\ x_{10} + 2x_{11} = \frac{1}{2\sqrt{2}} \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_{11} = \frac{1}{2\sqrt{2}} - \frac{1}{3\sqrt{2}} = \frac{1}{6\sqrt{2}}$$

$$\Rightarrow x_{10} = \frac{1}{3\sqrt{2}} - \frac{1}{6\sqrt{2}} = \frac{1}{6\sqrt{2}}$$

$$u_1 = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{6\sqrt{2}} \\ \frac{1}{6\sqrt{2}} \end{bmatrix} = \frac{1}{12} + \frac{1}{12} = \frac{1}{6}$$

$$u_1 = \begin{bmatrix} \frac{1}{6\sqrt{2}} \\ \frac{1}{6\sqrt{2}} \end{bmatrix}, \frac{1}{\|x_1\|_2}$$

$$\Rightarrow 6 - 2 = 4 \text{ (val. inițială)}$$

$$\left| \frac{1}{6} \right| \quad \left| 1 \right|$$

Cea mai aproape de -2 ar fi -1

→ converge la 1

7. Găsiți un interval de lungime unu pe care funcția $f(x) = x^2 - 6x + 5$ este unimodală în jurul minimumului relativ (2p). Aplicați apoi un pas din căutarea secțiunii de aur pentru găsirea minimumului funcției pe intervalul respectiv (8p).

$$(x-5)(x-1)$$

$$f'(x) = 2x - 6 \Rightarrow x = \frac{6}{2} = 3$$

$$f(3) = 9 - 18 + 5 = -4$$

+algorithm